

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16.02.1995, sp. zn. Tzn 12/94, ECLI:CZ:NS:1995:TZN.12.1994.1

Číslo: 1/1996

Právní věta: I. Totožnost skutku v trestním řízení je zachována, je-li zachována alespoň totožnost jednání nebo totožnost následku. Přitom nemusí být jednání nebo následek popsány se všemi skutkovými okolnostmi shodně, postačí shoda částečná. Z hlediska zachování totožnosti jednání i následku nejsou podstatné ty skutkové okolnosti, které charakterizují jen zavinění či jiný znak subjektivní stránky činu. Následkem se přitom rozumí porušení individuálního objektu trestného činu v jeho konkrétní podobě, tedy konkrétní následek (porušení určitého jedinečného vztahu - zájmu), nikoli určitý typ následku. II. Jestliže jsou nedostatky skutkových zjištění rozsudku prvního stupně odstranitelné jednoduchým doplněním dokazování, které znamená jen ověření jejich správnosti, nemůže odvolací soud napadený rozsudek zrušit podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. ř. a soudu prvního stupně uložit, aby je při novém projednání a rozhodnutí odstranil. V takovém případě postupuje podle ustanovení § 263 odst. 6 tr. ř. a sám důkazy doplní v řízení o odvolání.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 16.02.1995

Spisová značka: Tzn 12/94

Číslo rozhodnutí: 1

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Totožnost skutku

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K stížnosti pro porušení zákona zrušil Nejvyšší soud usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 6. 1994 sp. zn. 7 To 101/94 a tomuto soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pobočka Přerov, ze dne 18. 3. 1994 sp. zn. 2 T 48/93 byl obviněný I. P. uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák., protože s cílem obohatit se ke škodě na cizím majetku, když byl značně zadlužen, a proto aby částečně uhradil své dluhy, uzavřel dne 22. 4. 1992 v pobočce Agrobanky Praha v Novém Jičíně smlouvu o úvěru na částku 7 022 000 Kčs, na základě které získal tuto částku, přestože věděl, že úvěr ani úroky nebude schopen za stanovených podmínek splatit. K vylákání úvěru předstíral jeho zajištění zřízením

zástavního práva k nemovitosti v jeho vlastnictví, a to domu č. 770 s pozemkem, parcelační číslo 560/1, v Ostravě 1 na ulici 28. října, zapsané v listu vlastnictví katastrálního úřadu Moravská Ostrava pod číslem 524. Při jednání v pobočce Agrobanky předložil znalecký posudek k ocenění této nemovitosti v nejméně dvojnásobně nadsazené ceně na částku 8 022 708,70 Kčs, což věděl. Současně uzavřenou smlouvu o zřízení zástavního práva k této nemovitosti nenechal zaregistrovat na státním notářství a vyznačit v listu vlastnictví a poté se snažil prostřednictvím několika realitních kanceláří nemovitost prodat, k čemuž došlo dne 20. 10. 1992, kdy převedl nemovitost za kupní cenu 4 450 000 Kčs na firmu L. A. Š.; těmito machinacemi poškodil Agrobanku Praha, a. s., o 7 022 000 Kčs, kterou z vystaveného úvěrového účtu dne 23. 4. 1992 převedl, vybral a dosud neuhradil.

Za tento trestný čin byl podle § 250 odst. 4 tr. zák. odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání pěti roků. Pro jeho výkon byl podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen do věznice s dozorem. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla obviněnému uložena povinnost nahradit poškozené Agrobance Praha, pobočka Nový Jičín, škodu ve výši 7 022 000 Kčs. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. byla poškozená Agrobanka Praha, pobočka Nový Jičín, odkázána se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti tomuto rozsudku podal obviněný I. P. odvolání, které zaměřil do výroku o vině. V odůvodnění odvolání uvedl, že neměl v úmyslu úvěr poškozené Agrobance Praha, filiálka Nový Jičín, nesplatit. Do vazby byl vzat již 22. 12. 1992, přičemž podle smlouvy o úvěru, kterou řádně s Agrobankou uzavřel, byl termín splatnosti úvěru až v dubnu 1993. Škoda tedy mohla Agrobance vzniknout až marným uplynutím lhůty splatnosti. Vzetím do vazby mu pak orgány činné v trestním řízení znemožnily realizovat podnikatelskou a další činnost, směřující k uspokojení věřitele v rámci splatnosti pohledávky. Pokud je mu vytýkáno, že bance předložil nadhodnocený znalecký posudek na uvedenou nemovitost, šlo o řádně vypracovaný znalecký posudek znalcem zapsaným do seznamu znalců, opatřený otiskem kulatého razítka znalce a jeho podpisem, který byl shledán komisí Agrobanky po formální stránce bez závad. Nemůže tedy jako laik v oboru stavebnictví nést trestní odpovědnost za vady tohoto znaleckého posudku, když k nim nezavdal příčinu. Nemůže nést ani odpovědnost za porušení právních předpisů pracovníky tehdejšího Státního notářství v Ostravě, kteří nepostupovali v souvislosti s registrací zástavní smlouvy, která byla provedena dne 3. 8. 1992 ve smyslu § 66 odst. 2 zákona o státním notářství a řízení před státním notářstvím, ve znění platném v roce 1992. V závěru odůvodnění odvolání obviněný navrhl, aby Vrchní soud v Praze zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě ve výroku o vině i o trestu, jakož i ve výroku o náhradě škody a podle § 226 písm. b) tr. ř. ho obžaloby zprostil.

K odvolání obviněného I. P. Vrchní soud v Praze uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, pobočka Přerov, usnesením ze dne 24. 6. 1994 sp. zn. 7 To 101/94 podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) tr. ř. v celém rozsahu zrušil a podle § 260 tr. ř. věc vrátil krajskému státnímu zástupci v Ostravě k došetření. V odůvodnění tohoto usnesení Vrchní soud v Praze vytkl Krajskému soudu v Ostravě, že nezjistil, že obžaloba byla podána pro jiný skutek, než pro který bylo zahájeno a pak vedeno trestní stíhání, čímž došlo k porušení ustanovení § 176 odst. 2 tr. ř., podle něhož může být podána obžaloba jen pro skutek, pro který bylo sděleno obvinění. Za této situace neměl krajský soud zákonné podmínky k projednání věci v hlavním líčení, ale věc měla být po předběžném projednání obžaloby vrácena příslušnému krajskému státnímu zástupci k došetření k odstranění uvedené zásadní vady přípravného řízení. Dále, pro případ, že státní zástupce dospěje při novém rozhodování k závěru o splnění zákonných podmínek pro zahájení trestního stíhání, uvedl, ve kterých směrech je třeba řízení dále doplnit.

Proti tomuto usnesení Vrchního soudu v Praze podal podle § 266 odst. 1 tr. ř. ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. ministr spravedlnosti České republiky v neprospěch obviněného I. P. stížnost pro porušení zákona. V jejím odůvodnění namítl, že nelze souhlasit se závěrem Vrchního soudu v Praze, že obžaloba byla podána pro jiný skutek, než pro který bylo zahájeno trestní stíhání. Lze sice připustit,

že skutek, ve kterém je spatřován trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák., nebyl v usnesení vyšetřovatelky Městského úřadu vyšetřování Policie ČR Ostrava ČVS: VV 1551/354-92 ze dne 3. 12. 1992 vymezen zcela přesně, avšak při porovnání skutku vylíčeného ve výrokové části tohoto usnesení s popisem skutku v obžalobě bývalého krajského prokurátora v Ostravě a pak i ve výroku rozsudku soudu prvního stupně je zřejmé, že následek byl zachován v plné míře. Následkem byla v daném případě škoda ve výši 7 022 000 Kčs, vzniklá na majetku Agrobanky a. s. Praha, pobočka Nový Jičín, v důsledku vyplacení podvodně vylákaného úvěru. Tato skutečnost, tj. poskytnutí částky 7 022 000 Kčs bankou obviněnému I. P., je ve výroku usnesení vyšetřovatelky výslovně podchycena. Částečně byla zachována i totožnost jednání, neboť je zde zachyceno i jednání obviněného směřující k získání úvěru od Agrobanky a. s., filiálka Nový Jičín. Krajský soud v Ostravě, pobočka Přerov, proto ve věci rozhodoval v souladu s ustanovením § 220 odst. 1 tr. ř. Pokud pak Vrchní soud v Praze považoval za nutné provádět ve věci další důkazy k ověření obhajoby obviněného I. P., týkající se provedení registrace smlouvy o zřízení zástavního práva výsledkem svědkyně B., tajemnice bývalého Státního notářství v Ostravě, a A. B., vedoucí kanceláře téhož úřadu, a vyžádáním listinných materiálů bývalého Státního notářství v Ostravě, nejde o dokazování natolik rozsáhlé, aby odůvodňovalo rozhodnutí o vrácení věci státnímu zástupci k došetření podle § 260 tr. ř.

V závěru podané stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti České republiky proto navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že napadeným usnesením Vrchního soudu v Praze byl ve prospěch obviněného I. P. porušen zákon v ustanoveních § 258 odst. 1 písm. a), b), c) a § 260 tr. ř., podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené usnesení zrušil a dále aby postupoval podle § 271 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud České republiky podle § 267 odst. 1 tr. ř. přezkoumal na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a dospěl k závěru, že zákon byl ve prospěch obviněného I. P. porušen.

Především nelze souhlasit s právním názorem, že nebyla zachována totožnost skutku, když bývalý krajský prokurátor v Ostravě měl podle tvrzení Vrchního soudu v Praze podat na obviněného I. P. obžalobu pro skutek kvalifikovaný jako trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák., pro který nebylo zahájeno trestní stíhání.

Vyšetřovatelka Městského úřadu vyšetřování Policie České republiky Ostrava usnesením ze dne 3. 12. 1992 sp. zn. ČVS: VV - 1551/354-92 podle § 160 odst. 1 tr. ř. (účinného do 31. 12. 1993) zahájila trestní stíhání a současně podle § 163 odst. 1 tr. ř. (účinného do 31. 12. 1993) vznesla obviněnému I. P. obvinění pro důvodné podezření z trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. Skutek byl popsán ve výroku tohoto usnesení tak, že obviněný dne 20. 10. 1992 v Ostravě prodal prostřednictvím zplnomocněného zástupce realitní kanceláře REA Ing. M. P. budovu čp. 770 a pozemek na parc. č. 560/1 o výměře 532 m² v Ostravě 1, ul. 28. října, zapsané v listu nemovitostí 524 k. ú. Mor. Ostrava, včetně součástí a příslušenství za částku 4 450 000 Kčs firmě A. Š. L., Zelená 1550 se sídlem ve Vsetíně, s tím, že na předmětné nemovitosti nejsou žádná břemena a dluhy, ačkoli věděl, že je na ní zástavní právo ve prospěch Agrobanky Praha, a. s., filiálka Nový Jičín, neboť dne 22. 4. 1992 podepsal se zástupci Agrobanky v Novém Jičíně smlouvu o zřízení zástavního práva na uvedenou nemovitost pro zajištění úvěru ve výši 7 022 000 Kčs, který mu banka dne 22. 4. 1992 poskytla.

V obžalobě bývalého krajského prokurátora v Ostravě podané podle § 176 odst. 1 tr. ř. pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. byl pak skutek popsán tak, že I. P. „proto, aby se obohatil ke škodě cizího majetku, když byl značně předlužen, a proto, aby částečně uhradil své dluhy, uzavřel dne 24. 4. 1992 ve filiálce Agrobanky Praha v Novém Jičíně smlouvu o úvěru na částku 7 022 000 Kčs, na základě které získal tuto částku, přestože věděl, že úvěr ani úroky nebude schopen splatit, přičemž k vylákání úvěru předstíral jeho zajištění zřízením zástavního práva k nemovitosti v jeho

vlastnictví, a to domu čp. 770 s pozemkem parcelační číslo 560/1 v Ostravě 1 na ul. 28. října, zapsané v listu vlastnictví katastrálního úřadu Moravská Ostrava pod číslem 524, kdy při jednání v pobočce banky předložil znalecký posudek k ocenění této nemovitosti v nejméně dvojnásobně nadsazené ceně na částku 8 022 708,70 Kčs, souběžně uzavřenou smlouvu o zřízení zástavního práva k této nemovitosti nenechal zaregistrovat na státním notářství a vyznačit v listu vlastnictví a bezprostředně prostřednictvím několika realitních kanceláří se snažil nemovitost prodat, což se mu nakonec podařilo kupní smlouvou ze dne 20. 10. 1992, kdy převedl nemovitost za kupní cenu 4 450 000 Kčs na firmu L. A. Š., a těmito machinacemi poškodil Agrobanku Praha, a. s., o 7 010 000 Kčs, kterou z vystaveného úvěrového účtu převedl a vybral.“

Podle § 176 odst. 2 věty první tr. ř. může být obžaloba podána jen pro skutek, pro který bylo sděleno obvinění (§ 160 tr. ř.), ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 292/1993 Sb., též „pro který bylo obvinění vzneseno“. Právní kvalifikace zde nemá význam (srov. § 176 odst. 2 věta druhá tr. ř.). Při porovnávání skutku uvedeného v obžalobě se skutkem uvedeným ve vznesení (sdělení) obvinění je třeba vycházet jen z výrokové části usnesení o vznesení obvinění (nyní z popisu skutku v záznamu - srov. § 160 odst. 1 věta druhá a třetí tr. ř.) a žalobního návrhu uvedeného v obžalobě. Obžaloba totiž musí mimo jiné obsahovat žalobní návrh, v němž musí být přesně označen skutek, pro který je obviněný stíhán, s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, popřípadě s uvedením jiných skutečností, pokud je jich třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným a aby bylo odůvodněno použití určité trestní sazby (§ 177 písm. c) věta před středníkem tr. ř.). Obdobně usnesení o vznesení obvinění muselo podle § 163 odst. 2 věta první tr. ř., ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 292/1993 Sb., obsahovat popis vyšetřovaného skutku s uvedením místa, času, popřípadě jiných okolností, za kterých k němu došlo, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným (srov. i nyní platné znění § 160 odst. 1 věta třetí tr. ř.).

Základem trestního řízení, předmětem trestního stíhání obviněného a procesu dokazování je tedy skutek, který však trestní řád blíže nevymezuje a nedefinuje. Podle ustálené soudní praxe je podstata skutku určována účastí obviněného na určité události popsané ve vznesení (sdělení) obvinění a později v žalobním návrhu obžaloby, z které vzešel následek porušující nebo ohrožující společenské zájmy chráněné trestním zákonem. Totožnost skutku mezi vznesením (sdělením) obvinění a obžalobou je pak dána při zachování totožnosti jednání a následku, ale i v případě zachování jen totožnosti jednání nebo jen totožnosti následku. Jednání je podstatou skutku proto, že trestným činem je jednání a jen takové děje, které jsou jednáním, je možno v trestním řízení dokazovat a právně kvalifikovat; následek pak proto, že umožňuje projevy vůle člověka dělit v jednotlivé skutky. Takto vymezená totožnost skutku je pak v souladu i s definicí toho, co tvoří jeden skutek, což jsou jen ty projevy vůle konkrétní osoby navenek, které jsou pro daný následek (závažný z hlediska trestního práva) kauzální, pokud jsou zahrnuty zaviněním.

Totožnost skutku však neznamená, že mezi skutkem uvedeným ve vznesení (sdělení) obvinění a skutkem popsáním v žalobním návrhu obžaloby musí být úplná shoda. Totožnost skutku je zachována jak v případě, kdy některé ze skutečností pojatých původně do souhrnu skutečností charakterizujících jednání nebo následek odpadnou, tak i tehdy, když k takovému souhrnu skutečností přistoupí skutečnosti další, tvořící s původními jedno jednání, popř. následek. Při posuzování popisu jednání i následku se přihlíží z hlediska jejich totožnosti ke všem podstatným skutkovým okolnostem včetně těch skutkových okolností charakterizujících jednání, příp. i následek, ze kterých je vyvozováno zavinění obviněného, příp. další znaky subjektivní stránky trestného činu. Nepřihlíží se však k těm skutkovým okolnostem, které nejsou součástí jednání ani následku, ale charakterizují pouze skutečnosti významné z hlediska zavinění či jiného znaku významného z hlediska subjektivní stránky trestného činu (např. projevy poškozeného, okolnosti charakterizující poškozeného apod.). Nepřihlíží se pak ani k závěru o zavinění, popř. o jiném znaku subjektivní stránky trestného činu (např. pohnutce), který činí orgány činné v trestním řízení v právní větě nebo

v právní kvalifikaci skutku a jenž je obsažen ve vznesení (sdělení) obvinění a žalobním návrhu obžaloby. To je totiž součástí právní kvalifikace skutku, která zde, jak již bylo shora uvedeno, nemá význam (arg. § 176 odst. 2 věta druhá tr. ř.). Subjektivní stránka má však význam při řešení jednoty skutku v trestním právu hmotném pro vymezení jednoho jednání, poněvadž jeden celek tvoří všechny ty projevy vůle navenek, které jsou pro daný následek kauzální, pokud jsou zahrnuty zaviněním.

K zachování totožnosti jednání pak postačí, když popsanému skutkovému stavu v původní podobě odpovídá alespoň určitá skupina skutečností nově vymezeného skutkového stavu tvořících jedno společné konkrétní jednání.

Porovnáme-li z hlediska totožnosti jednání shora uvedený skutkový děj popsaný ve vznesení obvinění se skutkovým dějem uvedeným v žalobním návrhu obžaloby, shoduje se přes dílčí nepřesnosti popis jednání obviněného I. P. jak v části uzavření smlouvy o zřízení zástavního práva k nemovitostem - budovy čp. 770 a pozemku parcelační číslo 560/1, v Ostravě 1 na ul. 28. října, zapsané v listu vlastnictví katastrálního úřadu Moravská Ostrava pod číslem 524, navazující na smlouvu o úvěru, kterou uzavřel dne 22. 4. 1992 (v obžalobě se uvádí nepřesně 24. 4. 1992) s Agrobankou Praha, a. s., filiálkou Nový Jičín, na částku 7 022 000 Kčs, tak i v té části, kde je popsán prodej uvedených nemovitostí za částku 4 450 000 Kčs firmě L. A. Š. uskutečněný dne 20. 10. 1992 prostřednictvím realitní kanceláře. Přitom je třeba zdůraznit, že právě v těchto jednáních obviněného I. P. jak usnesení o vznesení obvinění, tak i obžaloba spatřují podstatu jeho jednání charakterizující skutek, ve kterém je spatřován trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák.

Jiný je naproti tomu následek popsaný ve vznesení obvinění oproti následku uvedenému v žalobním návrhu obžaloby. Usnesení o vznesení obvinění spatřuje následek ve škodě vzniklé ve výši 4 450 000 Kčs firmě L. A. Š., která vznikla zaplacením kupní ceny dne 20. 10. 1992 po podvodném jednání obviněného. Naproti tomu obžaloba spatřuje následek ve škodě vzniklé ve výši 7 010 000 Kčs poškozené Agrobance Praha, a. s., filiálka Nový Jičín, kterou obviněný po uvedeném podvodném jednání dne 24. 4. 1992 převedl a vybral z vystaveného úvěrového účtu. Již z toho je zřejmé, že se nejedná ani zčásti o totožný následek, neboť podle ustálené judikatury i trestněprávní teorie se zde následkem rozumí porušení individuálního objektu trestného činu v jeho konkrétní podobě, tedy konkrétní následek (porušení určitého jedinečného vztahu - zájmu), nikoli určitý typ následku. V tomto případě jde o následek na cizím majetku vzniklý určité právnické osobě v určitém okamžiku (na jedné straně firmě L. A. Š. dne 25. 10. 1992 v částce 4 450 000 Kčs a na straně druhé Agrobance Praha, a. s., filiálka Nový Jičín, dne 24. 4. 1992 v částce 7 010 000 Kčs).

V odůvodnění stížnosti pro porušení zákona se ještě zbývá vypořádat s tvrzením, že následek ve vztahu k podvodně vylákanému úvěru byl v usnesení o vznesení obvinění obsažen, neboť skutečnost poskytnutí částky 7 022 000 Kčs bankou obviněnému I. P. byla ve výroku usnesení vyšetřovatelky výslovně podchycena. Je pravdou, že ve vznesení obvinění se v závěru výroku uvádí „... neboť dne 22. 4. 1992 podepsal se zástupci Agrobanky v Novém Jičíně smlouvu o zřízení zástavního práva na uvedenou nemovitost pro zajištění úvěru ve výši 7 022 000 Kčs, který mu banka dne 22. 4. 1992 poskytla“. Z citace usnesení, zvláště ze souvislosti s předchozí částí popisu skutku, však vyplývá, že poukaz na částku 7 022 000 Kčs je zde jen bližší specifikací popisu jednání obviněného v souvislosti s uzavřením smlouvy o zřízení zástavního práva a nikoli popisem následku trestného činu v shora uvedeném smyslu (srovnej i znění žalobního návrhu obžaloby). K následku také nedošlo již uzavřením smlouvy a tedy poskytnutím úvěru ve výši 7 022 000 Kčs dne 22. 4. 1992, ale až převodem a výběrem celkové částky 7 010 000 Kčs obviněným I. P. z úvěrového účtu, který mu byl vystaven dne 24. 4. 1994.

Za tohoto stavu věci se nelze dovolávat totožnosti následku, jak činí stížnost pro porušení zákona, neboť následek uvedený v obžalobě nebyl ani zčásti totožný s následkem popsaným ve vznesení obvinění, přičemž nebyl ani v dostatečné míře jako následek jednání obviněného popsán ve výroku

usnesení o vznesení obvinění, když za popis následku nelze považovat jen poukaz na výši úvěru v souvislosti s popisem uzavření smlouvy o zřízení zástavního práva navazující na úvěrovou smlouvu.

Vzhledem k tomu, že však je dána totožnost jednání, je zachována totožnost skutku a dodržena i zásada, že obžaloba může být podána jen pro skutek, pro který bylo vzneseno (sděleno) obvinění. Pokud tedy Vrchní soud v Praze napadeným usnesením zrušil rozsudek Krajského soudu v Ostravě, pobočka Přerov, ze dne 18. 3. 1994 sp. zn. 2 T 48/93 pro nedodržení totožnosti skutku mezi obžalobou a usnesením o vznesení obvinění a vrátil věc krajskému státnímu zástupci v Ostravě s pokynem, aby znovu zvážil podmínky pro zahájení trestního stíhání a případně po sdělení obvinění I. P. opakoval celé vyšetřování, porušil zákon v ustanoveních § 258 odst. 1 písm. a) a § 260 tr. ř.

Dále je třeba se zabývat dalšími požadavky Vrchního soudu v Praze na doplnění řízení. Pokud Vrchní soud v Praze požaduje doplnění řízení vyžádáním originálů spisů bývalého Státního notářství v Ostravě sp. zn. R I 2210/92 a R III 1567/92, výslech svědkyně H. B., tajemnice bývalého Státního notářství v Ostravě, a A. B., vedoucí kanceláře téhož úřadu, a pořízením kopie rejstříku příslušného notářství z období od měsíce června 1992 do konce roku 1992 ke zjištění, zda vůbec, a pokud ano, tedy kdy, obviněný požádal o zaregistrování smlouvy o zřízení zástavního práva ke své nemovitosti ve prospěch Agrobanky Praha, a. s., filiálka Nový Jičín, je nutno po odpadnutí hlavního důvodu pro zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 3. 1994 sp. zn. 2 T 48/93 zvažovat, zda obhajobu obviněného I. P., že to byl on, kdo požádal o zaregistrování zástavního práva ke své nemovitosti, nelze ověřit způsobem uvedeným v § 263 odst. 6 věta druhá tr. ř. Nelze totiž přehlédnout, že obviněný s touto obhajobou vystoupil až při vyjádření k svědecké výpovědi E. K., zatímco předtím vypovídal opakovaně v tom směru, že i když měl podle smlouvy povinnost do tří dnů předložit smlouvu o zřízení zástavního práva státnímu notářství k registraci, neudělal to, neboť pan Š. mu řekl, že to zařídí. Při výpovědi v hlavním líčení jen dodal, že v měsíci srpnu 1992 zjistil zaregistrování zástavní smlouvy ohledně úvěru z banky na notářství.

Naproti tomu svědek JUDr. K. H. ve své výpovědi ze dne 10. 3. 1993 uvedl, že pokud je mu ukázán spisový materiál státního notářství sp. zn. R III 1567/92, pak podle razítka podatelny záležitost napadla dne 31. 7. 1992, kdy Agrobanka Nový Jičín požádala o registraci smlouvy o zřízení zástavního práva ve výši 7 022 000 Kčs. Tomuto tvrzení pak odpovídají i údaje vyplývající z kopie spisu Státního notářství v Ostravě sp. zn. R III 1567/92 založené na čl. 686 až 697, jakož i přípis Agrobanky Praha, a. s., filiálka Nový Jičín, ze dne 19. 8. 1992, kterým obviněného upozorňuje na skutečnost, že dosud nepředložil registrovanou smlouvu od státního notářství ani výpis z listu vlastnictví s vyznačením zástavy (čl. 698). Za tohoto stavu věci, i když svědek JUDr. K. H. ve výpovědi v hlavním líčení uvedl, že již neví, kdo žádal o registraci smlouvy o zástavním právu, kterou registroval dne 3. 8. 1992, může Vrchní soud v Praze využít možnost, kterou mu dává ustanovení § 263 odst. 6 věta druhá tr. ř., podle kterého může odvolací soud jen výjimečně řízení doplnit důkazy nezbytnými k tomu, aby mohl o odvolání rozhodnout. V daném případě jde o jednoduché doplnění řízení k prvotnímu ověření zmíněné obhajoby obviněného, zda vůbec podal žádost o zaregistrování smlouvy o zřízení zástavního práva, a to vyžádáním rejstříku příslušného Státního notářství v Ostravě, popř. originálu spisu tohoto státního notářství sp. zn. R III 1567/92. Takové doplnění řízení má právě ustanovení § 263 odst. 6 věta druhá tr. ř. na mysli, když jde o doplnění řízení k tomu, aby odvolací soud mohl o odvolání rozhodnout, neboť teprve po takovém jednoduchém doplnění řízení, které je možno učinit v souvislosti s nařízením veřejného zasedání odvolacího soudu, bude možno odpovědně a spolehlivě posoudit, zda další doplňování řízení výslechem svědkyně H. B., tajemnice bývalého Státního notářství v Ostravě, a A. B., vedoucí kanceláře téhož úřadu, bude vůbec potřebné. Jen takový postup soudu odpovídá i zásadě kasační s prvky apelačními, která ovládá odvolací řízení.

Dále se Nejvyšší soud podrobně zabýval významem této obhajoby pro rozhodnutí o vině obviněného I. P. trestným činem podvodu podle § 250 tr. zák. ?